

Nota investerings- en afschrijvingsbeleid

2018

Gemeente Brummen

INHOUDSOPGAVE

Inhoud

SAMENVATTING.....	3
HOOFDSTUK 1: INLEIDING	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doelstelling.....	5
1.3 Wettelijk kader.....	5
1.4 Interne regelgeving.....	5
1.5 Begrippen.....	6
1.6 Leeswijzer	6
HOOFDSTUK 2: INVESTEREN	6
2.1 Definitie	6
2.2 Inpassing in de planning en controlcyclus.....	6
2.3 Bevoegdheden	6
HOOFDSTUK 3: ACTIVEREN	8
3.1 Soorten activa	8
3.2 Criteria voor het activeren van activa	9
HOOFDSTUK 4: WAARDEREN	10
4.1 Waarderingsgrondslagen	10
4.2 BTW	10
4.3 Afwaarderen activa.....	10
4.4 Desinvesteren activa	10
4.5 Componentenbenadering.....	11
HOOFDSTUK 5: AFSCHRIJVEN	11
5.1 Inleiding	11
5.2 Methoden van afschrijven	11
5.3 Restwaarde	12
5.4 Afschrijvingstermijnen	12
5.5 Ingangsmoment van de afschrijvingen.....	12
HOOFDSTUK 6: RENTE	13
6.1 Inleiding	13
6.2 Rente en het BBV.....	13
6.3 Rentetoerekening	13
BIJLAGE 1: BEGRIPPEN	14
BIJLAGE 2: TABEL AFSCHRIJVINGSTERMIJNEN	16

SAMENVATTING

Voor u ligt de 'Nota investerings- en afschrijvingsbeleid 2018'. Deze nota is een nadere uitwerking van het kader rondom investeren zoals dat is opgenomen in de financiële verordening en vervangt de nota investeringsbeleid uit 2014. Deze actualisering van het investeringsbeleid is noodzakelijk vanwege de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten die in 2016 van kracht is geworden (BBV; comptabele wetgeving lokale overheden). Met ingang van het begrotingsjaar 2018 moeten de begroting en het investeringsbeleid van de gemeente hierop zijn aangepast.

De belangrijkste wijzigingen van de wetgeving i.r.t. het investeringsbeleid zijn:

1. De systematiek van activering en afschrijving wordt voor alle investeringen gelijk getrokken. Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. Daarmee wordt een betere vergelijkbaarheid van de kosten beoogd.
2. In het kader van de uniformiteit, transparantie en vergelijkbaarheid tussen gemeenten is het zogenaamde netto activeren verplicht gesteld. Dit houdt in dat eventuele bijdragen van derden in aftrek moeten worden gebracht van de investering. Het verrekenen van bijdragen uit de reserves is met ingang van het begrotingsjaar 2017 niet meer toegestaan.
3. In het kader van de uniformiteit, transparantie en vergelijkbaarheid tussen gemeenten is het vanaf 2018 verplicht de toe te rekenen rente aan investeringen te berekenen op basis van "renteomslag".

Bovengenoemde punten hebben gevolgen voor onze huidige methodiek van afschrijven. Gemeente Brummen kende de methode van een vaste rentepercentage per investering afhankelijk van het jaar waarin de investering is gerealiseerd. Dit mag vanaf 2018 niet meer. Er moet dus gewerkt worden op basis van jaarlijks vast te stellen "renteomslag".

Overstappen naar een systeem met lineaire afschrijving ligt dan voor de hand. Bij dit systeem wordt elke investering gedurende de gehele looptijd belast met een vast bedrag aan afschrijving, aangevuld met een wisselend (dalend) bedrag aan rente, op basis van een gemiddeld rentepercentage. Een systeem dat praktisch en hanteerbaar is en voldoet aan de begrotingsvoorschriften. Verder houdt de lineaire methode beter rekening met de relatief sterke waardedaling in de eerste jaren van de gebruiksperiode en de stijgende onderhoudslasten bij veroudering. Daarnaast is deze methode over de gehele gebruiksduur gezien goedkoper, omdat de rente jaarlijks daalt. Voorgesteld wordt de lineaire methode te gaan gebruiken.

Het bovenstaande betekent dat de begrotingseffecten van het overstappen naar lineaire afschrijving afhankelijk is van de samenstelling en de looptijd van activa. Relatief "jonge" activa die nog aan het begin van de looptijd zitten hebben nu een wat lagere afschrijving dat bij lineaire afschrijving, bij "oudere activa" is de afschrijving hoger.

De afgelopen jaren zijn in Brummen behoorlijke bedragen geïnvesteerd in bijvoorbeeld het gemeentehuis en scholenbouw. Investerings die nog relatief aan het begin van een lange afschrijvingsperiode staan. Overstappen naar lineaire afschrijving betekent bij deze activa daarom een hogere last, omdat de jaarlijkse afschrijving gaat toenemen. In de 1^e bestuursrapportage 2018 en de meerjarenbegroting 2019-2022 is met deze hogere last rekening gehouden.

Deze nota geeft verder inzicht in de uitgangspunten om bepaalde investeringen te activeren (op de balans te presenteren) en de termijn waarop deze investeringen worden afgeschreven. Een groot deel van het gemeentelijk investeringsbeleid is vastgelegd in de externe wetgeving. Echter op bepaalde punten is sprake van beleidsvrijheid voor een gemeente. In de tabel hierna zijn de gemeentelijke (vrije) beleidskeuzes vastgelegd. Verder zijn de afschrijvingstermijnen aangepast aan de actualiteit. De hieruit voortvloeiende financiële consequenties worden meegenomen in het jaarresultaat 2018 en de Programmabegroting 2019-2022.

Overzicht gemeentelijke beleidskeuzes:

Nr.	Omschrijving		Berust bij
1	Bevoegdheid		Gemeenteraad
	A.	Vaststellen van investeringskredieten In situatie van doorschuiven langer dan 2 jaar wordt een besispunt bij de Jaarstukken opgenomen.	Gemeenteraad
	B.	Vrijgeven van investeringskredieten: Investerings worden in principe <i>automatisch</i> vrijgegeven (alle investeringen die worden vastgesteld in de begroting worden dus automatisch vrijgegeven. Dit "automatisme" betekent wel dat het investeringsplan steeds duidelijk / expliciet aan de raad moet worden voorgelegd. Het College moet daarnaast ten tijde van de begroting aangeven voor welke investeringen <i>nadere besluitvorming</i> zal volgen (in dit geval worden deze investeringskredieten dus wel vastgesteld, maar niet vrijgegeven).	Gemeenteraad
	C.	Uitvoeren van investeringskredieten	College van B&W
	D.	Aanwenden van investeringskredieten	Budgethouder
	E.	Doorschuiven van investeringskredieten Maximaal 2 jaar doorschuiven.	College van B&W
	F.	Afsluiten van investeringskredieten	Budgethouder
2	De kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van (dis)agio worden niet geactiveerd.		
3	Kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in maximaal 5 jaar afgeschreven.		
4	Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden niet geactiveerd. [of wel activeren waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt vertrekt]		
5	Niet afschrijven op aandelen, tenzij de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs. In dat geval wordt de marktwaarde gehanteerd (minimumwaarderingsregel).		
6	Er moet sprake zijn van meerjarig nut.		
7	Activa met een exploitatieduur van 2 jaar of minder worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.		
8	Activa met een waarde < € 12.500 worden niet geactiveerd.		
9	Voor rioolrenovaties, groot onderhoud van wegen en gebouwen een uitzondering maken. Op basis van onderhoudsplannen vindt jaarlijks een storting in de onderhoudsvoorziening plaats en worden investeringen rechtstreeks uit de onderhoudsvoorziening gedekt.		
10	Activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, exclusief toegerekende uren en overige indirecte kosten (overhead), rente wordt niet geactiveerd. Dit geldt onverkort voor interne leveringen.		
11	Niet compensabele of verrekenbare BTW wordt opgeteld bij de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van het actief en geactiveerd.		
12	De componentenregeling toepassen bij nieuwe investeringen vanaf 2018 voor gebouwen (investeringen met een economisch nut).		
13	De lineaire afschrijvingsmethode wordt toegepast voor de afschrijving van activa.		
14	Activa worden afgeschreven naar een boekwaarde van nihil. Er wordt geen rekening gehouden met een restwaarde, tenzij expliciet bepaald door de Raad.		
15	De afschrijvingstermijnen die in bijlage 2 bij deze nota zijn opgenomen worden als basis gehanteerd voor het afschrijven van de vaste activa.		
16	De afschrijvingen starten op 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het actief gereed komt c.q. verworven wordt.		
17	Indien de werkelijke rentelasten afwijken van de voorgecalculeerde renteomslag worden deze alleen gecorrigeerd indien dit volgens de BBV verplicht is gesteld.		
18	<ul style="list-style-type: none"> • Voor gerealiseerde activa met een boekwaarde per 1 januari (de 'aanwezige activa') op de staat van activa wordt rente berekend over die boekwaarde per 1 januari. • Voor nog niet afgesloten kredieten geldt dat rente wordt berekend over de eventuele aanwezige boekwaarde per 1 januari. 		

HOOFDSTUK 1: INLEIDING

1.1 Aanleiding

In de financiële verordening van de gemeente Brummen zijn de kaders van het gemeentelijk beleid opgenomen met betrekking tot het investeringsbeleid, zoals de waardering en afschrijving van vaste activa. Tevens wordt voor nadere kaders verwezen naar de nota investeringsbeleid. Deze actualisering van het investeringsbeleid is noodzakelijk vanwege de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten die in 2016 van kracht is geworden (BBV; comptabele wetgeving lokale overheden). Met ingang van het begrotingsjaar 2018 moeten de begroting en het investeringsbeleid van de gemeente hierop zijn aangepast.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van deze nota is het (her-)formuleren van beleid en vastlegging van uniforme regels voor:

- (Het aangaan van) investeringen
- Activeren van activa;
- Waarderen van activa;
- Afschrijven van activa.

Deze nota is een nadere uitwerking van het kader zoals dat is weergegeven in de financiële verordening van de gemeente Brummen. De uitgangspunten van deze nota worden onder andere toegepast bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken.

1.3 Wettelijk kader

Deze nota is primair bedoeld als instrument ten behoeve van de kaderstellende rol van de raad. Het wettelijk kader bestaat uit de Gemeentewet (artikel 212) en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Daarnaast heeft de commissie BBV de afgelopen jaren diverse notities uitgebracht. Verder wordt rekening gehouden met het BTW-compensatiefonds.

De financiële verordening (art. 212) bevat in ieder geval regels voor waardering en afschrijving van activa.

Het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is op 1 januari 2004 in werking getreden en met ingang van 2016 vernieuwd. Met ingang van het begrotingsjaar 2018 moeten de begroting en het investeringsbeleid van de gemeente hierop zijn aangepast.

In de toepassing van het BBV zijn de afgelopen jaren diverse notities uitgebracht door de commissie BBV, alsmede is aan de hand van praktijkcases veel informatie beschikbaar gekomen welke een eenduidige uitvoering en toepassing van het BBV bevorderen. In deze informatie wordt onderscheid gemaakt in stellige uitspraken en aanbevelingen. Hiermee wordt in de voorliggende nota rekening gehouden.

1.4 Interne regelgeving

In de financiële verordening van de gemeente Brummen wordt verwezen naar het bestaan van deze nota, met daarbij een aantal randvoorwaarden. De verordening geeft aan dat de nota investerings- en afschrijvingsbeleid wordt geactualiseerd als dat nodig is.

Plaats binnen beheersinstrumentarium

De nota investerings- en afschrijvingsbeleid is een instrument dat zorgt voor het eenduidig omgaan met gemeentelijke investeringen. De nota bakent de formele kaders af waarbinnen het college van burgemeester en wethouders en het ambtelijk apparaat moeten omgaan met investeringen en afschrijvingen.

Deze nota vervult een ondersteunende rol in het beleidsproces. Elementen van de nota zullen terug te vinden zijn in de overige plannings- en controldocumenten als de Programmabegroting, de bestuursrapportages en de Jaarstukken.

De nota geldt voor alle investeringen, behalve voor investeringen binnen de grondexploitatie (MPG).

Uitgangspunten

Aan de keuzes die in deze nota worden gemaakt, liggen verschillende uitgangspunten ten grondslag. Die uitgangspunten zijn:

- de gemeente Brummen wenst een gezond financieel beleid te voeren (de begroting is in evenwicht), het investerings- en afschrijvingsbeleid moet daarbij aansluiten;
- structurele lasten moeten structureel worden gedekt; dit betekent dat dekkingsmiddelen aanwezig moeten zijn om vervangingsinvesteringen op termijn te kunnen plegen;
- het investerings- en afschrijvingsbeleid moet resulteren in heldere en werkbare afspraken.

1.5 Begrippen

Eenduidige definities zijn belangrijk bij toepassing van kaders. In bijlage 1 zijn daarom definities opgenomen van de begrippen die horen bij activeren, waarderen en afschrijven.

1.6 Leeswijzer

In deze nota worden uitgangspunten weergegeven in omkaderde vakken. In de tekst voorafgaand aan de uitgangspunten wordt de onderbouwing gegeven van het betreffende uitgangspunt.

HOOFDSTUK 2: INVESTEREN

2.1 Definitie

Niet elke uitgave die de gemeente doet, wordt tot de investeringen gerekend. Een investering is een uitgave van bepaalde omvang (zie adviespunt 8), waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Het is dan ook logisch dat ook de lasten (de zgn. kapitaallasten) gespreid worden over een langere periode. Jaarlijks terugkerende uitgaven komen regulier ten laste van de exploitatiebudgetten in de begroting.

2.2 Inpassing in de planning en controlcyclus

Investeringen nemen een positie in binnen de planning- en controlcyclus. Het investeringsprogramma maakt onderdeel uit van de programmabegroting. Daarnaast komt (de stand van zaken van) de investeringen aan de orde in alle producten van de planning- en controlcyclus. Hiermee maken zij deel uit van de cyclus van plannen, begroten en verantwoorden. Onderstaand wordt aangegeven hoe de investeringen in de diverse planning- en controldocumenten aan de orde komen.

2.2.1 Perspectiefnota

De jaarlijkse cyclus begint bij de perspectiefnota. In de perspectiefnota worden de investeringen in het komende begrotingsjaar opgenomen en in beeld gebracht.

2.2.2 Programmabegroting

In de programmabegroting worden de investeringen opgenomen. Middels vaststelling van de programmabegroting autoriseert de raad de budgetten voor de programma's en de geplande investeringen. Het college kan vervolgens uitvoering geven aan het realiseren van de investeringen. Door vaststelling van de begroting ontstaat ook de opdracht om de geplande investeringen binnen de afgesproken periode en met de beschikbaar gestelde middelen te realiseren.

2.2.3 Bestuursrapportages

In de bestuursrapportages worden afwijkingen rondom de in uitvoering zijnde investeringsprojecten toegelicht aan de raad. Waar nodig kan worden bijgestuurd op de financiële of inhoudelijke planning.

2.2.4 Jaarstukken

In de Jaarstukken legt het college verantwoording af over de realisatie van de in de begroting opgenomen investeringen. In de toelichting op de balans bij de jaarstukken wordt een financieel overzicht verstrekt van de lopende kredieten en de af te sluiten kredieten.

2.3 Bevoegdheden

Bij de investeringsbevoegdheden kunnen de volgende stappen worden onderscheiden:

A.) Vaststellen van investeringskredieten

Kredieten worden vastgesteld door de gemeenteraad. Dit gebeurt door hiervoor een bedrag in de programmabegroting (of in een begrotingswijziging) op te nemen. Bij de noodzaak tot doorschuiven van investeringskredieten langer dan 2 jaar wordt hiervoor een beslispunt bij de Jaarstukken opgenomen. (zie E)

De raad neemt soms "principebesluiten". Dit zijn besluiten waarbij door de raad wordt ingestemd met een ontwikkeling, waarbij uitgangspunten worden vastgesteld of waarbij een grensbedrag voor een

investering wordt bepaald. Principebesluiten hebben in het kader van het investeringsbeleid echter geen status. Pas na een aanvullende onderbouwing van het College kan de Raad overgaan tot het vaststellen van een investeringskrediet (apart besluit).

B.) Vrijgeven van investeringskredieten

Het is goed mogelijk, dat de raad meer “invloed” wil hebben op het vrijgeven van kredieten, vooral als het gaat om uitbreidingsinvesteringen of investeringen die een bepaald bedrag te boven gaan. In de programmabegroting worden alle investeringen in één overzicht zichtbaar gemaakt. Uit dit overzicht blijkt ook welke investering nog nadere besluitvorming vereist.

C.) Uitvoeren van investeringskredieten

Het college van B&W is belast met de uitvoering van de programmabegroting en beschikt daarvoor over een productenraming. Over de resultaten van de uitvoering legt het college verantwoording af aan de raad, in de regel in de jaarstukken.

D.) Aanwenden van investeringskredieten

Op ambtelijk niveau is de bevoegdheid tot het aanwenden van investeringskredieten neergelegd bij de budgethouders.

E.) Doorschuiven van investeringskredieten

De budgethouder geeft in het jaarverslag onderbouwd aan om niet bestede investeringskredieten wel of niet door te schuiven naar het volgende jaar. Kredieten mogen maximaal 2 jaren doorgeschoven worden. (Startjaar + 2 jaar voor restant).

F.) Afsluiten van investeringskredieten

Kredieten worden afgesloten uiterlijk op de einddatum die is afgesproken bij autorisatie van het krediet. Kredieten kunnen op elk moment worden afgesloten, waarbij de verantwoordelijk budgethouder verantwoording aflegt over de inhoudelijke en financiële afronding (overschrijding altijd melden/onderschrijving 10% minimaal € 10.000) van het krediet.

Indien het krediet niet binnen de inhoudelijke en/of financiële afspraken kan worden afgesloten, moet de budgethouder toelichten wat daarvan de oorzaak is en hoe het knelpunt wordt opgelost. Indien het knelpunt en/ of de oplossing buiten de bevoegdheid van het college valt dan moet een voorstel voor kredietafsluiting aan de raad worden voorgelegd.

Advies 1:

Bevoegdheid		Berust bij
A.	Vaststellen van investeringskredieten In situatie van doorschuiven langer dan 2 jaar wordt een beslispunt bij de Jaarstukken opgenomen.	Gemeenteraad
B.	Vrijgeven van investeringskredieten: Investeringen worden in principe <i>automatisch</i> vrijgegeven (alle investeringen die worden vastgesteld in de begroting worden dus automatisch vrijgegeven. Dit “automatisme” betekent wel dat het investeringsplan steeds duidelijk / expliciet aan de raad moet worden voorgelegd. Het College moet daarnaast ten tijde van de begroting aangeven voor welke investeringen <i>nadere besluitvorming</i> zal volgen (in dit geval worden deze investeringskredieten dus wel vastgesteld, maar niet vrijgegeven).	Gemeenteraad
C.	Uitvoeren van investeringskredieten	College van B&W
D.	Aanwenden van investeringskredieten	Budgethouder
E.	Doorschuiven van investeringskredieten Maximaal 2 jaar doorschuiven.	College van B&W
F.	Afsluiten van investeringskredieten	Budgethouder

HOOFDSTUK 3: ACTIVEREN

3.1 Soorten activa

Op de balans worden de activa onderscheiden in de vaste en de vlottende activa. Investerings worden verantwoord onder de vaste activa. Het BBV hanteert de volgende soorten vaste activa:

1. immateriële vaste activa
2. materiële vaste activa
3. financiële vaste activa

3.1.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan volgens artikel 34 van het BBV uit:

- kosten verbonden aan het afsluiten van geldleningen en het saldo van (dis)agio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- bijdrage in activa in eigendom van derden.

Kosten verbonden aan het afsluiten van geldleningen en het saldo van (dis)agio

Kosten worden niet geactiveerd, maar ineens als last in het actuele jaar verantwoord. Het zijn kosten waar geen fysieke bezittingen tegenover staan. Agio en disagio is het verschil tussen het bedrag waarvoor een lening wordt aangegaan en het hogere c.q. lagere bedrag dat aan de geldnemer wordt uitgekeerd.

Advies 2:

De kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van (dis)agio worden niet geactiveerd.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief

Kosten van onderzoek en ontwikkeling moeten in maximaal 5 jaar worden afgeschreven en er moet zijn voldaan aan de voorwaarden in artikel 60 van het BBV, te weten:

- er bestaat een voornemen het actief te gebruiken of te verkopen;
- de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- het actief zal in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereren;
- de uitgaven die toe te rekenen zijn aan het actief kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

Advies 3:

Kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in maximaal 5 jaar afgeschreven.

Bijdrage in activa in eigendom van derden

In het BBV worden voorwaarden gesteld aan het mogen activeren van bijdragen aan activa in eigendom van derden. Indien aan één of meerdere van deze voorwaarden niet wordt voldaan, mag niet geactiveerd worden.

- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

In Brummen wordt ervoor gekozen om activa van derden niet te activeren.

Advies 4:

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden niet geactiveerd.

3.1.2 Materiële vaste activa

Volgens artikel 35 van het BBV bestaan er drie soorten materiële vaste activa:

1. investeringen met een economisch nut;
2. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
3. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Deze investeringen *moeten* volgens artikel 59 lid 1 van het BBV worden geactiveerd en herkenbaar worden opgenomen op de balans van de gemeente. Een uitzondering wordt gemaakt voor

kunstvoorwerpen met cultuurhistorische waarde, zoals een schilderij van een beroemd kunstenaar. Deze worden niet geactiveerd volgens artikel 59 lid 2 van het BBV.

Het vernieuwde BBV heeft in het kader van de uniformiteit, transparantie en vergelijkbaarheid tussen gemeenten, het zogenaamde netto activeren verplicht gesteld. Dit houdt in dat eventuele bijdragen van derden in aftrek moeten worden gebracht op de investering. Het verrekenen van bijdragen uit reserves is met ingang van 2017 niet meer toegestaan. Reserves mogen alleen worden ingezet ter dekking van de afschrijvingslasten.

Investerings met economisch nut

Dit zijn de investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en/ of verhandelbaar zijn. Voorbeelden hiervan zijn investeringen in gebouwen, vervoermiddelen, installaties, automatisering en ook investeringen in afvalstoffenverzameling en riolering. Deze laatste investeringen vallen onder de categorie *investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven*.

Het gaat bij economisch nut nadrukkelijk om de mogelijkheid middelen te verwerven. De gemeente kan er zelf voor kiezen om ergens geen of geen kostendekkend tarief te rekenen, maar die keuze is niet van invloed op de vraag of het actief economisch nut heeft en moet worden geactiveerd. Eenzelfde redenering geldt voor de verhandelbaarheid.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Dit betreft investeringen in de openbare ruimte, zoals wegen, bruggen en openbaar groen. Deze investeringen genereren geen middelen en er is geen markt voor. Het vernieuwde BBV bepaalt in artikel 59 lid 1 dat er geen keuze meer is om deze investeringen wel of niet te activeren. Ook investeringen met een maatschappelijk nut *moeten* worden geactiveerd.

3.1.3 Financiële activa

In de staat van activa komen enkele leningen aan derden voor. De *aflossing* hiervan wordt jaarlijks in mindering gebracht op de restantschuld.

Bij aandelen die bij de gemeente in bezit zijn (o.a. BNG) mag worden verwacht dat in de loop van de tijd geen waardevermindering optreedt. In verband hiermee vindt geen afschrijving op aandelen plaats, tenzij de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs. In dat geval wordt de marktwaarde gehanteerd (minimumwaarderingregel)

Advies 5:

Niet afschrijven op aandelen, tenzij de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs. In dat geval wordt de marktwaarde gehanteerd (minimumwaarderingregel).

3.2 Criteria voor het activeren van activa

Het is niet praktisch om alle investeringen die in aanmerking komen om geactiveerd te worden ook daadwerkelijk te activeren. De commissie BBV doet in haar notitie rondom verkrijging en vervaardiging van kapitaalgoederen vanuit efficiency-oogpunt de aanbeveling om een minimale omvang voor het activeren van vaste activa te hanteren. Hierdoor wordt de staat van activa niet belast met veel kleine investerings- en afschrijvingsbedragen. Tevens worden extra administratieve handelingen voorkomen. Investerings welke niet worden geactiveerd, worden in één keer als last genomen in de exploitatie.

Uitzondering.

Voorgesteld wordt, conform de huidige werkwijze, voor de rioolrenovaties, groot onderhoud aan wegen en gebouwen een uitzondering te maken op de afschrijvingsregels. De huidige systematiek is dat op basis van onderhoudsplannen jaarlijks ten laste van de exploitatie een storting in een reserve of voorziening plaatsvindt. De renovaties, het groot onderhoud of de vervangingen zelf worden vervolgens in een keer ten laste van de voorziening gedekt. D.m.v. de onderhouds- en investeringsplannen en het actualiseren (door de Raad) daarvan is gewaarborgd dat de jaarlijkse lasten van de investeringen tijdig in de begroting worden verwerkt. Deze systematiek kan ook binnen het BBV gecontinueerd worden.

Verder vormt de categorie gronden en terreinen een uitzondering. Volgens het BBV worden deze altijd geactiveerd.

Voorgesteld wordt om de volgende (minimum-)uitgangspunten te hanteren om te bepalen of een investering wordt geactiveerd:

Advies 6:

Er moet sprake zijn van meerjarig nut.

Advies 7:

Activa met een exploitatieduur van 2 jaar of minder worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Advies 8:

Activa met een waarde < € 12.500 worden niet geactiveerd.

Advies 9:

Voor rioolrenovaties, groot onderhoud van wegen en gebouwen een uitzondering maken. Op basis van onderhoudsplannen vindt jaarlijks een storting in de onderhoudsvoorziening plaats en worden investeringen rechtstreeks uit de onderhoudsvoorziening gedekt.

HOOFDSTUK 4: WAARDEREN

4.1 Waarderingsgrondslagen

De activa die op de balans van de gemeente worden opgenomen vertegenwoordigen een bepaalde waarde. De gekozen systematiek voor de waardering is van invloed op de exploitatie van de gemeente en daarmee op de financiële resultaten die worden behaald. Het BBV geeft strikte regels voor de waardering van activa. Hiermee wordt voorkomen dat financiële resultaten kunnen worden beïnvloed en anderzijds wordt bereikt dat financiële gegevens in de loop der tijd vergelijkbaar blijven.

De hoofdregel voor waardering van activa is opgenomen in artikel 63 van het BBV: activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Bij onze gemeente worden activa gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, exclusief toegerekende uren (uren x uurtarief zonder verdere opslag) en overige indirecte kosten (overhead), rente wordt niet geactiveerd. Voorgesteld wordt dit uitgangspunt te continueren.

Advies 10:

Activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, exclusief toegerekende uren en overige indirecte kosten (overhead), rente wordt niet geactiveerd. Dit geldt onverkort voor interne leveringen.

4.2 BTW

Extra aandacht moet worden besteed aan de BTW. Met de invoering van het BTW compensatiefonds wordt geen BTW geactiveerd voor zover deze compensabel of verrekenbaar is. Compensabele BTW wordt niet als last beschouwd. Niet compensabele BTW verhoogt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en daarmee ook de waardering van het actief.

Advies 11:

Niet compensabele of verrekenbare BTW wordt opgeteld bij de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van het actief en geactiveerd.

4.3 Afwaarderen activa

In de loop der tijd kan de reële waarde van een activum veranderen ten opzichte van de waarde die op de balans is opgenomen. Die reële waarde kan zowel hoger als lager zijn. Het kan dan nodig zijn om een correctie te maken op de balans. Opwaardering vindt, rekening houdend met de andere BBV regels, niet plaats. Een duurzame waardevermindering moet wel worden verwerkt in de balans middels een extra afschrijving. In artikel 65 van het BBV is bepaald dat deze afwaardering moet plaatsvinden onafhankelijk van het resultaat. Daarnaast is bepaald dat een actief dat buiten gebruik wordt gesteld wordt afgewaardeerd op het moment van buiten gebruikstelling.

4.4 Desinvesteren activa

Op het moment dat een desinvestering plaatsvindt, wordt de boekwinst of het boekverlies in het resultaat van het betreffende jaar verwerkt en niet verrekend met de verkrijgingsprijs van een nieuw actief. Dat is niet toegestaan op grond van het BBV.

4.5 Componentenbenadering

De componentenbenadering houdt in dat verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief, afzonderlijk worden gewaardeerd en afgeschreven op basis van het waardeverloop van die individuele delen. Per samenstellend deel kan de economische gebruiksduur namelijk verschillen. Bij toepassen van deze benadering, worden afzonderlijke vervangingen opnieuw geactiveerd. De toepassing van de componentenbenadering kan worden geïllustreerd aan de hand van het verkrijgen van een kantoorpand:

Grond: niet afschrijven;

Gebouw: afschrijving in 40 jaar;

Technische installaties (bijvoorbeeld verwarming): afschrijving in 15 jaar;

Kantoorinventaris: afschrijving in 10 jaar.

De componentenregeling toepassen bij nieuwe investeringen vanaf 2018 voor gebouwen (investeringen met een economisch nut).

De kosten voor de te onderscheiden samenstellende delen worden op basis van bovenstaande opdeling afzonderlijk geactiveerd en afgeschreven.

De commissie BBV doet overigens de aanbeveling om de componentenregeling alleen toe te passen voor investeringen met een economisch nut. Hierbij moet met name gedacht worden aan gebouwen en rioleringen.

Advies 12:

De componentenregeling toepassen bij nieuwe investeringen vanaf 2018 voor gebouwen (investeringen met een economisch nut).

HOOFDSTUK 5: AFSCHRIJVEN

5.1 Inleiding

Het gebruik van vaste activa strekt zich uit over meerdere jaren. Door technische slijtage of economische veroudering daalt de waarde. Het zichtbaar maken van de waardevermindering in de jaarlijkse exploitatie wordt afschrijven genoemd. Bij het bepalen van de juiste afschrijving moeten de economische gebruiksduur en de wijze van afschrijven in ogenschouw worden genomen.

5.2 Methoden van afschrijven

Er bestaan verschillende methoden voor afschrijving. Het BBV laat de gemeenten vrij in de keuze van een methode. De meest voorkomende methoden bij gemeenten zijn:

1. lineair
2. annuïtair

Bij de lineaire afschrijvingsmethode wordt jaarlijks een vast percentage van de aanschafwaarde (verminderd met eventuele restwaarde) afgeschreven. Hierdoor daalt de boekwaarde van het actief jaarlijks met eenzelfde bedrag. De rentelasten dalen bij toepassing van deze methode naarmate de jaren verstrijken, door de jaarlijkse afname van de boekwaarde van het actief. Bij de annuïteitenmethode blijft de jaarlijkse kapitaallast (= afschrijving + rente) gelijk. De rentelast is gedurende een langere periode de grootste component van de kapitaallast en daalt in de loop van de gebruiksperiode steeds sneller, waardoor het gedeelte voor afschrijving omgekeerd evenredig stijgt.

Tot en met 2017 hanteerde Brummen de methode van annuïtair afschrijven. Elke investering (actief) had een eigen vast rentepercentage gedurende de gehele looptijd van de afschrijving. Verschillen in rentepercentage tussen investeringen waren dus mogelijk en hingen af van het jaar waarin de investering werd gerealiseerd. Deze methodiek van rente toerekenen mag vanaf 2018 niet meer. (Zie hoofdstuk 6 van deze nota)

Overstappen naar een systeem met lineaire afschrijving ligt dan voor de hand. Bij dit systeem wordt elke investering gedurende de gehele looptijd belast met een vast bedrag aan afschrijving, aangevuld met een

wisselend (dalend) bedrag aan rente, op basis van een gemiddeld rentepercentage. Een systeem dat praktisch en hanteerbaar is en voldoet aan de begrotingsvoorschriften. Verder houdt de lineaire methode beter rekening met de relatief sterke waardedaling in de eerste jaren van de gebruiksperiode en de stijgende onderhoudskosten bij veroudering. Daarnaast is deze methode over de gehele gebruiksduur gezien goedkoper, omdat de rente jaarlijks daalt. Voorgesteld wordt de lineaire methode te gaan gebruiken.

Het bovenstaande betekent dat de begrotingseffecten van het overstappen naar lineaire afschrijving afhankelijk is van de samenstelling en de looptijd van activa. Relatief "jonge" activa die nog aan het begin van de looptijd zitten hebben nu een wat lagere afschrijving dan bij lineaire afschrijving, bij "oudere activa" is de afschrijving hoger.

De afgelopen jaren zijn in Brummen behoorlijke bedragen geïnvesteerd in bijvoorbeeld het gemeentehuis en scholenbouw. Investeringskosten die nog relatief aan het begin van een lange afschrijvingsperiode staan. Overstappen naar lineaire afschrijving betekent bij deze activa daarom een hogere last, omdat de jaarlijkse afschrijving gaat toenemen.

Advies 13:

De lineaire afschrijvingsmethode wordt toegepast voor de afschrijving van activa.

5.3 Restwaarde

De restwaarde van een actief aan het eind van de gebruiksperiode is van tevoren vaak lastig in te schatten. Op grond van het voorzichtigheidsprincipe wordt er vanuit gegaan dat de restwaarde nihil is. Wel zal worden onderzocht of er mogelijkheden zijn rondom het toepassen van restwaarden. De Raad bepaalt of er een restwaarde wordt gehanteerd in specifieke situaties.

Advies 14:

Activa worden afgeschreven naar een boekwaarde van nihil. Er wordt geen rekening gehouden met een restwaarde, tenzij expliciet bepaald door de Raad.

5.4 Afschrijvingstermijnen

Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur moet volgens artikel 64 lid 3 BBV worden afgeschreven. De gebruiksduur wordt bepaald door de technische en economische levensduur. Op grond wordt niet afgeschreven. De afschrijvingstermijnen moeten consistent worden toegepast en mogen alleen bij gegronde redenen worden aangepast. In bijlage 2 zijn de bij de gemeente Brummen gehanteerde afschrijvingstermijnen opgenomen, welke vanaf het moment van vaststelling van deze nota gelden.

Advies 15:

De afschrijvingstermijnen die in bijlage 2 bij deze nota zijn opgenomen worden als basis gehanteerd voor het afschrijven van de vaste activa.

5.5 Ingangsmoment van de afschrijvingen

De commissie BBV doet de aanbeveling om vast te leggen vanaf welk moment wordt begonnen met afschrijven. Hierbij zijn diverse alternatieven denkbaar, zoals:

- starten in het jaar waarin het actief gereed komt c.q. verworven wordt; of
- starten medio het begrotingsjaar waarin het actief gereed komt c.q. verworven wordt; of
- starten in het begrotingsjaar dat volgt op het jaar waarin het actief gereed komt c.q. verworven wordt.

De gemeente Brummen sluit aan bij de laatste keuze: de afschrijvingslasten starten op 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het actief gereed komt c.q. verworven wordt.

Advies 16:

De afschrijvingen starten op 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het actief gereed komt c.q. verworven wordt.

HOOFDSTUK 6: RENTE

6.1 Inleiding

Brummen heeft in de afgelopen jaren een eigen koers ontwikkeld voor de benadering van verdeling van rentelasten. In het kader van de uniformiteit, transparantie en vergelijkbaarheid tussen gemeenten is het vanaf 2018 verplicht de toe te rekenen rente aan investeringen te berekenen op basis van jaarlijks vast te stellen "rente-omslag".

6.2 Rente en het BBV

De omslagrente wordt bij de begroting berekend door de werkelijk aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het is niet toegestaan om per investering of taakveld te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage. Het bij de begroting gecalculerde omslagpercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond.

Indien de werkelijke rentelasten die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, kan de gemeente besluiten tot correctie. Zo'n correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%.

Advies 17:

Indien de werkelijke rentelasten afwijken van de voorgecalculeerde renteomslag worden deze alleen gecorrigeerd indien dit volgens de BBV verplicht is gesteld.

Deze wijziging in de begrotingsvoorschriften (BBV) maakt het onmogelijk om nog langer een vast rentepercentage aan elke individuele investering te hangen. De systematiek welke in Brummen werd toegepast tot en met 2017.

Overstappen van systematiek van *rentetoerekening* naar *renteomslag* kost niet meer rente. Immers, de gemeente gaat niet meer of minder rente betalen. Alleen de manier waarop investeringen met rente worden belast verandert.

6.3 Rentetoerekening

Aan alle geactiveerde kapitaaluitgaven wordt rente toegerekend. Dit zijn de lasten die voortkomen uit financiering van de investering. De combinatie van rente en afschrijving vormen de kapitaallasten die zowel in de begroting als in de jaarrekening ten laste van de exploitatie worden gebracht.

Conform hetgeen gesteld in de financiële verordening wordt de aan activa toegerekende rente berekend op basis van de renteomslag. Dit betekent dat periodiek de geraamde rentekosten van de gemeente worden berekend.

De rente wordt als volgt toegerekend:

1. Voor gerealiseerde activa met een boekwaarde per 1 januari (de 'aanwezige activa') op de staat van activa wordt rente berekend over die boekwaarde per 1 januari.
2. Voor nog niet afgesloten kredieten geldt dat rente wordt berekend over de eventuele aanwezige boekwaarde per 1 januari.

Advies 18:

- Voor gerealiseerde activa met een boekwaarde per 1 januari (de 'aanwezige activa') op de staat van activa wordt rente berekend over die boekwaarde per 1 januari.
- Voor nog niet afgesloten kredieten geldt dat rente wordt berekend over de eventuele aanwezige boekwaarde per 1 januari.

De gevolgen van de diverse adviezen:

De hiervoor genoemde adviezen hebben directe financiële gevolgen voor het jaarlijks vast te stellen resultaat. In de samenvatting op pagina 3 is dit zichtbaar gemaakt.

BIJLAGE 1: BEGRIPPEN

Activa:

De bezittingen van een gemeente. Activa worden verdeeld in vaste en vlottende activa.

Activeren:

Het opnemen van investeringen op de balans van de gemeente.

Afschrijven:

Afschrijven is het boekhoudkundig laten zien dat de waarde van activa in de loop van de tijd afneemt. Deze waarde afname wordt veroorzaakt door technische slijtage en/of economische veroudering. Het afschrijvingsbedrag hangt af van de gebruiksduur en restwaarde van de investering. De gebruiksduur bepaalt de afschrijvingstermijn en dus ook de hoogte van de jaarlijkse afschrijvingslasten.

Agio/disagio:

Agio c.q. disagio is het verschil tussen het bedrag waarvoor een lening wordt aangegaan en het hogere c.q. lagere bedrag dat aan de geldnemer wordt uitgekeerd.

Annuïtaire afschrijvingsmethode:

Een afschrijvingsmethode waarbij de kapitaallasten jaarlijks gelijk zijn gedurende de gehele economische levensduur van de investering. In de beginjaren is de afschrijvingscomponent laag en de rentecomponent hoog. Aan het eind ligt de verhouding andersom.

Artikel 212 verordening:

Raadsbesluit met regels voor financieel beheer en administratie.

BBV :

Afkorting voor "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten".

Boekwaarde:

De waarde van de activa op de balans. Dit is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen.

Economische levensduur:

Activa slijten op twee manieren. Aan de ene kant door het gebruik, de zogeheten technische slijtage. Aan de andere kant doordat ze verouderen: er komen bijvoorbeeld nieuwe machines op de markt waarin de nieuwste technische kennis is verwerkt. Deze veroudering wordt economische slijtage genoemd.

Financiële vaste activa:

Is een groep van activa die een financiële waarde of bezit vertegenwoordigen zoals bijvoorbeeld deelnemingen en aandelen.

Immateriële vaste activa:

Immateriële vaste activa onderscheiden zich van materiële vaste activa doordat ze geen tastbare vorm hebben en dus onzichtbaar zijn. Ze hebben met materiële vaste activa echter gemeen, dat ze langdurig bruikbaar zijn.

Investeren:

Het aanschaffen of zelf produceren van activa. Hierbij is het de bedoeling de bedrijfsmiddelen meerdere jaren te gebruiken.

Investeringen met economisch nut:

Activa die geld kunnen opleveren of die verhandelbaar zijn (er is een markt voor), zoals gebouwen; deze moeten worden geactiveerd.

Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut:

Activa in de openbare ruimte die een publieke taak vervullen zoals wegen, groenvoorziening, bruggen e.d.. Deze moeten tevens worden geactiveerd.

Investeringskrediet:

Bedrag dat door de gemeenteraad beschikbaar is gesteld voor het doen van een investering.

Kapitaalgoederen:

Goederen die meerdere jaren nut geven; denk aan wegen, gebouwen, riolen.

Kapitaallasten:

De jaarlijks terugkerende lasten die samenhangen met de investeringen. De kapitaallasten bestaan uit afschrijvingen en rente.

Lineaire afschrijvingsmethode:

Een afschrijvingsmethode waarbij de kapitaallasten jaarlijks dalen. De afschrijvingscomponent is jaarlijks gelijk. Als gevolg van de daling van de boekwaarde neemt de jaarlijkse rentelast af.

Materiële vaste activa:

Dit zijn investeringsuitgaven waar bezittingen tegenover staan van stoffelijke aard, waarvan de gebruiksduur gedurende meerdere jaren kan worden toegepast.

Onderhoud:

Uitvoering van preventieve dan wel correctieve maatregelen om een object in goede staat (op een vooraf bepaald kwaliteitsniveau) te houden of te brengen.

Rente:

Een vergoeding voor het beslag dat de boekwaarde van een investering legt op de financieringsmiddelen van de gemeente.

Restwaarde:

Dit is de geschatte waarde dat een actief vermoedelijk nog zal hebben op het moment dat je hem niet meer kunt gebruiken c.q. de afschrijving loopt.

Technische levensduur:

Het aantal jaren dat een actief daadwerkelijk meegaat, voordat het technisch versleten is.

Vaste activa:

De bezittingen van de gemeente waarvan het daarvoor benodigde vermogen voor een periode langer dan een jaar is vastgelegd. Voorbeelden hiervan zijn gronden, gebouwen en inventaris. De vaste activa worden verdeeld in immateriële, materiële en financiële vaste activa.

Verkrijgingsprijs:

Het bedrag dat is betaald om activa aan te schaffen; dit betreft zowel de inkoopprijs als de bijkomende kosten.

Vervaardigingsprijs:

De kosten die gemaakt zijn ten behoeve van het intern vervaardigen van een actief.

Flottende activa:

De bezittingen van de gemeente waarvan het daarvoor benodigde vermogen voor een periode korter dan een jaar is vastgelegd. Binnen een jaar moeten de flottende activa zijn omgezet in geld. Voorbeelden hiervan zijn voorraden, debiteuren en liquide middelen (bank en kas).

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [DATUM]

De gemeenteraad van Brummen,

.....
Griffier

A.J. van Hedel
voorzitter

BIJLAGE 2: TABEL AFSCHRIJVINGSTERMIJNEN

Soort actief	Afschrijvingstermijn
1. Immateriële vaste activa	
Kosten sluiten geldleningen, agio en disagio	ineens
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaalde investering	Max. 5 jaar
Kosten algemene plannen (bijv. bestemmingsplannen, groenbeheersplannen)	ineens
2. Materiële vaste activa – met een economisch nut	
2.1 Terreinen	
Gronden	geen afschrijving
Verhardingen	vervallen
2.2 Gebouwen	
Nieuwbouw - permanent (casco)	40
- semipermanent (casco)	20
Verbouw - gebruiksduur verlengend	40
- niet gebruiksduur verlengend	20
- hekwerken	10
2.3 Voorzieningen in gebouwen	
Inventaris onderwijsgebouwen	20
Technische installaties	15
Telefooninstallaties	10
Computerhardware - servers (Incl. systeemsoftware)	4
Computer, beeldschermen	6
Computernetwerk - bekabeling	7
Computersoftware (applicatiesoftware)	5
Beveiligingsinstallaties	10
Geluidinstallatie	10
Kantoorinventaris	10
Kantoormeubilair	10
Kunstwerken (niet cultuurhistorisch)	10
2.4 Bedrijfsmiddelen	
Verkeerstellers	10
Legesmachine (kasregister)	10
Zoutstrooier	15
Sneeuwschuiver	30
Grote tractor	10
Vrachtauto	8
Kleine tractor	8
Bestelauto	8
Grote pick-up	8
Kleine pick-up	6
Graflift	10
Grafbekisting	7
Houtversnipperaar	10
2.5 Gemeentereiniging	
Containers bij hoogbouw	10
Inrichting milieustraten	10
2.6 Riolen en rioolgemalen	
Vrijvervalriolen en drukriolering - vrijvervalleidingen	60
Gemalen en pompunits - bouwkundig	40

Soort actief	Afschrijvingstermijn
- gemalen electr/mechanisch	15
- pompunits electr/mechanisch (drukunits)	20
Rioolpersleidingen	50
Randvoorzieningen	60
Afkoppelen hemelwater	40
Rioolpompen signaleringssysteem	10
2.8 Sportterreinen	
Renovatie grassportvelden	10
Aanleg grassportvelden	40
Kunstgrasvelden	10
toplaag	10
technische laag	20
onderbouw	30
Hybridegrasvelden	10
toplaag/technische laag	10
onderbouw	30
3. Materiële vaste activa – met een maatschappelijk nut	
3.1 Wegen	
Aanleg van wegen	vervallen
Aanleg van wegen, bitumen verharding	30
Aanleg van wegen, betonverharding	50
Aanleg van wegen, elementverharding	30
Aanleg van rijwielpaden, zie aanleg van wegen.	
Herinrichting/reconstructie van wegen	20
Herstraten van wegen	15
Aanleg en vervangen duikers (beton/kunststof)	25
3.2 Straatmeubilair	
Abri's	10
Verkeersregelinstallaties	15
Verkeersborden	10
Straatnaamborden	15
Verwijsborden	15
Openbare verlichting, masten	40
Openbare verlichting, armaturen	20
Actieraamwerken op bestelauto's (rijdende afzettingen bij werkzaamheden)	5
Actiewagens voor veilig werken aan en bij de weg	10
3.3 Bruggen	
Nieuwbouw (beton/staal)	60
Nieuwbouw (hout)	30
Reconstructie en verbetering	30
3.4 Groenvoorzieningen	
Herinrichting en renovatie	20
Groot onderhoud bomen	vervallen
Uitbreiding begraafplaats	30
4. Financiële vaste activa – Kapitaalverstrekkingen	
Deelnemingen - Bank Nederlandse Gemeenten	geen afschrijving
- Waterbedrijf Vitens	geen afschrijving
- Essent/VAM	geen afschrijving
- Berkel Milieu	geen afschrijving
- Grootboek Nationale Schuld	geen afschrijving

Soort actief	Afschrijvingstermijn
- SVn	geen afschrijving

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [DATUM]

De gemeenteraad van Brummen,

.....
Griffier

A.J. van Hedel
voorzitter